

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. № 1 від «22» листопада 2021 р.)

Ректор

 А. А. Мазаракі

**ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ /
PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF PROFESSIONAL
ACTIVITIES**

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	бакалавр / bachelor	
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки	/ Social and behavioral sciences
спеціальність	053 Психологія	/ Psychology
спеціалізація	Практична психологія	/ Practical psychology

Київ 2021

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автор: Шевченко В. Є, кандидат психологічних наук, доцент

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології,
протокол № 14 від 15 березня 2021 р.

Рецензенти: С. М. Миронець, доктор психологічних наук, доцент, завідувач
кафедри психології
Н. Д. Гординя, канд. психол. наук – заступник директора закладу
післядипломної освіти Київської обласної державної адміністрації

**ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ /
PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF PROFESSIONAL
ACTIVITIES**

**РОБОЧА ПРОГРАМА/
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	бакалавр / bachelor
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки / Social and behavioral sciences
спеціальність	053 Психологія / Psychology
спеціалізація	Практична психологія / Practical psychology

1. Структура дисципліни та розподіл годин за темами (тематичний план)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин				Форма контролю
		Усього годин/кредитів	У тому числі			
			Лекції	Сем., практ., заняття	Самост. робота	
1.	Актуальні проблеми психологічного забезпечення професійної діяльності	18	4	4	10	РП, О
2.	Сутність та зміст психологічного забезпечення професійної діяльності	18	4	4	10	О, ТЗ
3.	Психологічне вивчення людини як суб'єкта професійної діяльності	18	4	4	10	РП , Т, О, Д
4.	Професійна кар'єра та професійне становлення особистості	19	4	4	11	О. П, КО
5.	Становлення професіоналізму особистості	19	4	4	11	О, КО, ПСВ
6.	Особливості психологічного забезпечення ефективної та безпечної діяльності спеціалістів	19	4	4	11	РП, О, ТЗ, ПСВ, ППЗСР
7.	Психологічний відбір та атестація фахівців до професійної діяльності	19	4	4	11	О, КО, ПСВ
8.	Шляхи та засоби збереження, підтримки та відновлення ефективності діяльності	19	4	4	11	ПСВ, ППЗСР
9.	Соціально-психологічний супровід підготовки працівників до професійної діяльності	19	4	4	11	ПСВ, ППЗСР
10.	Аналіз умов та особливостей успішності професійної діяльності	19	4	4	11	ПСВ, ППЗСР Д
11.	Психологічне забезпечення спортивної діяльності	19	4	4	11	ПСВ, ППЗСР
12.	Психологічне забезпечення роботи практичного психолога в психоневрологічних установах	19	4	4	11	О, КО, ПСВ О, КО, ПСВ
Екзамен						
	Разом	225/8	48	48	129	

Умовні позначення: опитування – О, дайджест – Д, тести – Т, (творче) завдання – ТЗ, навчально-дослідницьке завдання – НДЗ, проект – П, есе – Е,

колективне обговорення проблеми – КО, ППЗСР – письмова перевірка звіту самостійної роботи, ПСВ – перевірка ситуаційної вправи.

2. Тематика та зміст лекційних, семінарських занять, самостійної роботи студентів

Результати навчання	Навчальна діяльність *	Робочий час студента
<i>Знати</i> теоретичні основи в області психологічного забезпечення професійної діяльності <i>Вміти</i> застосовувати методи психології для управління якістю праці; застосовувати методи психологічного забезпечення професійної діяльності для проектування практичних завдань	Тема 1. Актуальні проблеми психологічного забезпечення професійної діяльності <i>План лекції 1.1.</i> 1. Об'єкт, предмет, завдання, психологічного забезпечення професійної діяльності. 2. Функції психологічного забезпечення професійної діяльності 3. Принципи та етапи психологічного забезпечення професійної діяльності 4. Класифікація методів психологічного забезпечення професійної діяльності.	2
	<i>План лекції 1.2.</i> 1. Знання психологічних особливостей професійного розвитку 2. Місце професійної діяльності в житті кожної людини. 3. Проблема вибору професій	2
	<i>Самостійна робота</i> <i>Контрольні запитання та завдання:</i> 1. Розкрити етапи становлення професійної психології: соціологічна теорія наукової організації праці М. Вебера, адміністративна концепція А. Файоля, бюрократична модель організації праці Л. Г'юлік, Дж. Муні та Л. Ф. Урвіка, концепція «людських відносин» Е. Мейо. 2. Охарактеризувати один з методів психологічного забезпечення діяльності: професіографічні методи, особистісні методи, алгометричний метод, структурний метод. 3. Визначити та обґрунтувати вирішення практичних задач: <i>Задача 1. Які з наведених положень, характеризують поняття, об'єкт, предмет та мету професійної психології?</i>	10
	4. Професійна психологія вирішує низку прикладних проблем, що стосуються відбору персоналу, розробки програм професійного навчання і перепідготовки кадрів, планування організаційних змін, психологічних проблем взаємодії між співробітниками та багато інших.	

* питання, які розглядатимуться із застосуванням інтерактивних методів навчання

	Б. Основою вивчення професійної психології є професійна діяльність людини, яка постає як соціальна активність особистості. В. Професійна психологія вивчає психічні процеси, властивості, стани, формування, розвиток та функціонування яких здійснюється під час здійснення людиною професійну діяльність. Г. Знання психічної активності людини в професійній діяльності спрямовані на теоретичне вивчення та сприяння актуалізації мотивації працівника і змістової насиченості праці як основи особистісного розвитку людини. <i>Задача 2. Визначте, про яку теорію становлення професійної психології йдеться в кожному з наведених прикладів.</i> А Одним із основних аспектів продуктивності праці є матеріальна зацікавленість. Б Поведінка робітників раціонально детермінується відповідною схемою, яка забезпечує точність і однозначність дій, що дає змогу уникнути упередженості та особистих симпатій у взаєминах. В Основою продуктивності праці є 14 максимів, яких повинен дотримуватися кожен підприємець, що сприятиме оволодінню вмінням керувати або управляти своєю діяльністю. Г Професійна діяльність людини здійснюється на основі зусиль адміністраторів (керівників), основними принципами такої організації є: спеціалізація, діапазон контролю, одиничне керівництво. Д Продуктивність діяльності робітників залежать від таких факторів, як форма контролю діяльності та їх обізнаність про зміни умов праці, а також від відносин у колективі і з керівником. Е Мотивацію професійної діяльності робітників визначає принцип ієрархії потреб. Є В основні продуктивності праці лежать такі фактори: її зміст та умови. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5. Додатковий: 2, 3 Інтернет-джерела: 1-6 Семінарське заняття <i>План:</i> 1. Психологія професійної діяльності як галузь психологічної науки і практики. 2. Становлення психології професійної діяльності. 3. Психологічна класифікація професій. 4. Методи аналізу професійної діяльності. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5. Додатковий: 2, 3 Інтернет-джерела: 1-6	4

<i>Знати</i> рівні, зміст та вимоги психологічного забезпечення професійної діяльності <i>Вміти</i> розмежовувати організаційні та приватні завдання психологічного забезпечення професійної діяльності	Тема 2. Сутність та зміст психологічного забезпечення професійної діяльності <i>План лекції:</i> 1. Рівні психологічного забезпечення професійної діяльності. 2. Приватні завдання та закономірності психологічного забезпечення професійної діяльності фахівців. 3. Зміст та вимоги психологічного забезпечення професійної діяльності фахівців Самостійна робота <i>Контрольні запитання та завдання:</i> 1. Схематично зобразити структуру професійної діяльності особистості, визначити основні її складові. 2. Визначити та обґрунтувати вирішення практичної задачі: <i>Проаналізуйте наведені приклади. Поясніть, як пов'язані між собою дані висловлювання в повсякденному житті.</i> А Ф. Тейлор запропонував проводити відбір «першокласних робітників», які є найбільш придатними за фізичними та особистісними характеристиками для обраної професії. Б Ф. Тейлор вважав, що наявність співробітництва між адміністрацією та робітниками позитивно впливає на продуктивність професійної діяльності, адже протистояння та страйки тільки погіршують фінансове становище підприємства та робітників. В А. Файоль вважав, що розробка перспективного плану і його виконання є головною умовою енергії та сили організації. Г М. Вебер вказував на те, що робітники мають бути взаємозамінні (за кожним робітником закріплюється окреме завдання). 3. Напишіть есе на тему: «Роль психологічних знань у професійній діяльності фахівця». 4. З названих нижче компонентів оберіть ті, які є структурними одиницями професійної діяльності та ті, які визначають структуру професії. Суб'єкт; об'єкт; мета; функції; засоби. задані цілі, уявлення про результат праці; заданий предмет; система засобів праці; система професійних службових обов'язків; система прав; виробниче середовище, предметні та соціальні умови праці. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5. Додатковий: 2, 3 Інтернет-джерела: 1-6 Семінарське заняття <i>План:</i> 1. Роль діяльності в становленні особистості людини. 2. Механізм планування, регулювання і контролю дій.	4 10 4

	Опанування діяльністю. 3. Основні види діяльності (праця, навчання, гра) і їхня психологічна характеристика. 4. Діяльність і поведінка. Вчинкова активність Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5. Додатковий: 2, 3 Інтернет-джерела: 1-6	
<i>Знати</i> цілі та методи вивчення структури суб'єкта професійної діяльності, критерії і методи діагностики структурних компонентів суб'єкта діяльності <i>Вміти</i> визначати та застосовувати отримані значення індивідуального стилю діяльності у професійній діяльності	Тема 3. Психологічне вивчення людини як суб'єкта професійної діяльності <i>План лекції:</i> 1. Цілі і методи вивчення структури суб'єкта професійної діяльності. 2. Критерії і методи діагностики рівня сформованості основних структурних компонентів суб'єкта діяльності. 3. Індивідуальний стиль діяльності: феноменологія індивідуальних стилів. 4. Концепції інтегрального дослідження індивідуальності суб'єктів праці Самостійна робота <i>Контрольні запитання та завдання:</i> 1. Творчо зобразіть схему індивідуальної психологічної характеристики суб'єкта праці 2. Визначте, у чому полягають особливості методів діагностики професійно важливих якостей суб'єктів праці. 3. Визначити та обґрунтувати вирішення практичної задачі: <i>Вставте пропущені слова у наведені твердження...</i> А До основних методів дослідження професійної психології належать.....методи, ...методи, ...методи та .....методи. Б .... методи, які не піддаються тестуванню або простому спостереженню і спрямовані на вивчення суб'єкта праці та виявлення особливостей працівника. В .... метод дає змогу характеризувати середню динамічну інтенсивність робочого процесу, стереотипність або логічну складність операції працівника. Г .... метод полягає в тому, що професійну діяльність працівника описано у вигляді структури, яка складається з робочих та допоміжних операцій. 4. Визначте 12 якостей, що є найважливішими для вашої майбутньої професійної діяльності. Оцініть їх за шкалою від 0 до 5. Якою мірою вам притаманні ці якості. Якщо ви вважаєте, що вам взагалі не притаманна дана якість, поставте 0, якщо якість виражене дуже слабо – 1, якщо дана якість вам властива – 5. Проранжуйте дані якості та складіть графік їх об'єктивного розвитку. За отриманим результатами дайте характеристику	4 11

	власним професійним якостям. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 2, 3, 5 Інтернет-джерела: 1-6 Семінарське заняття План: 1. Особливості мислення у професійній діяльності за О. К. Тихоміровим 2. Чинники дієздатності суб'єкта праці 3. Специфіка автоматизованої системи професійної психодіагностики 4. Методики психодіагностики соціально-психологічного забезпечення професійної діяльності особистості Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 2, 3, 5 Інтернет-джерела: 1-6	4
<i>Знати</i> визначення та сутнісні характеристики феноменів «кар'єра» і «професійне становлення особистості» <i>Вміти</i> діагностувати, аналізувати та корегувати професійну кар'єру на різних вікових етапах розвитку особистості	Тема 4. Професійна кар'єра та професійне становлення особистості План лекції 4.1: 1. Професійна кар'єра суб'єктів навчально-виховного процесу у вищій школі: психологічний аспект. 2. Основні підходи до розуміння поняття «професійна кар'єра». 3. Типи кар'єри 4. Критерії успішної кар'єри. План лекції 4.2: 1. Професійна кар'єра і професійне становлення особистості 2. Вікові особливості професійного становлення і розвитку особистості 3. Вікові особливості кар'єри Самостійна робота Контрольні запитання та завдання: 1. Розкрити один на вибір з основних підходів до визначення категорії «професійна кар'єра»: соціально-психологічний, управлінсько-менеджерський, соціально-економічний напрямки. 2. Творчо зобразити успішність та неуспішність формування професійної кар'єри на різних вікових періодах життя. 3. Підготувати презентацію на тему: «Формування професійної кар'єри під час викладання профільних навчальних дисциплін у закладі вищої освіти» (дисципліну обираєте самостійно з переліку, який визначений в початковому плані) 4. Визначити та обґрунтувати вирішення практичної задачі: Психологічні знання про працю і суб'єкта праці відображено у народних прислів'ях. Визначте, який	2 2 11

	психологічний бік праці відображено в наведених прислів'ях. «Кайлом та заступом фортеці й будують, і руйнують, будь-яка праця варта платні» «По роботі майстра впізнають» «Ремесло варте більше за спадщину» «Корінь праці гіркий та плід її солодкий». 5. Написати есе «Моє професійне становлення на майбутні 3-5 років» Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5. Додатковий: 2, 3, 5 Інтернет-джерела: 1-6. Семінарське заняття План: 1. Чинники професійного розвитку особистості: особистісні, організаційні, фактори взаємодії особистості, фактори довкілля, ситуативні фактори, 2. Роль вищої школи у запровадженні тендерного підходу до підготовки майбутніх фахівців 3. Бар'єри професійного становлення майбутніх фахівців відповідно до вікової періодизації Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5. Додатковий: 2, 3, 5 Інтернет-джерела: 1-6.	4
<i>Знати</i> основні стадії та особливості операціональної сфери професійної діяльності практичного психолога <i>Вміти</i> визначати та характеризувати стадії професіоналізації	Тема 5. Становлення професіоналізму особистості План лекції: 1. Визначення поняття «професіоналізм», його сторони та рівні. 2. Стадії професіоналізації 3. Характеристика операціональної сфери професійної діяльності 4. Компоненти операціональної сфери професіоналізму Самостійна робота Контрольні запитання та завдання: 1. Диференціюйте наведені поняття відповідно до категорії «професія», «спеціальність», «посада». Старша медична сестра хірургічного відділення, середній медичний працівник, медична сестра, асистент кафедри математики, магістр з інженерії, завгосп, слюсар третього розряду, водій першої категорії, художній керівник дитячого танцювального ансамблю «Веснадія», вчитель музики. 2. Визначте, які види професійної компетентності (спеціальна, соціальна, особистісна та індивідуальна) подано в даних визначеннях. А Високий рівень володіння професійною діяльністю, здатність планувати свій подальший професійний розвиток. Б Володіння прийнятими в даній професії прийомами професійного спілкування, готовність до співпраці,	4 11

	соціальна відповідальність за результати своєї праці. В Володіння прийомами особистого самовираження і саморозвитку, засобами протистояння професійної деформації особистості. Г Володіння прийомами самореалізації та розвитку індивідуальності в рамках професії, готовність до професійного зростання, несхильність до професійного старіння, уміння раціонально організувати свою працю. 3. <i>З наведених особливостей оберіть, які висвітлюють мотиваційну, а які операційну сторони професіоналізму.</i> Спрямованість професії на благо інших людей та бажання залишатися в професії; розвиток професійної свідомості; мотивація високих рівнів досягнень у своїй праці; високий рівень продуктивності праці, надійність і стійкість високих результатів; професійне цілепокладання; професійна здатність і відкритість до навчання; відсутність професійних деформацій у мотиваційній сфері; творче ставлення до професії; внутрішній локус професійного контролю; відсутність перевантажень, стресів, зривів. 4. <i>З наведених характеристик оберіть ті, які стосуються рівнів професіоналізму та стадій професіоналізації.</i> Допрофесіоналізм, профорієнтація, суперпрофесіоналізм, спеціалізація, професіоналізм, профвідбір, профадаптація, профосвіта, псевдопрофесіоналізм, післяпрофесіоналізм, розквіт професійної діяльності, підвищення професійної кваліфікації, завершення і відхід від активної професійної діяльності. 5. <i>Закінчіть речення та охарактеризуйте описане явище.</i> А Рівень самовизначення, на якому здійснюється перебудова свідомості та самосвідомості людини називається..... Б Рівень самовизначення на якому здійснюються реальні зміни соціального статусу людини, називається..... Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5. Додатковий: 2, 3, 5 Інтернет-джерела: 1-6. Семінарське заняття План семінару: 1. Професійне самовизначення особистості та його етапи 2. Утруднення професійного становлення фахівця 3. Професійні деструкції, вигорання – їх профілактика та подолання 4. Розвиток професійної спрямованості та компетентності фахівців на різних етапах	4

	<i>професіоналізму</i> Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5. Додатковий: 2, 3, 5 Інтернет-джерела: 1-6.	
<i>Знати</i> теоретично-методологічні основи та особливості психологічного забезпечення професійної діяльності; основні методологічні підходи рішення проблем, пов'язаних з психологічним забезпеченням професійної діяльності <i>Вміти</i> розкрити психологічний зміст проблем, пов'язаних з професійною діяльністю	Тема 6. Особливості психологічного забезпечення ефективної та безпечної діяльності спеціалістів <i>План лекції:</i> 1. Основні поняття та категорії ефективної та безпечної діяльності спеціаліста. 2. Психологічні закономірності та фактори професійного процесу 3. Колективні та індивідуальні фактори безпеки праці. 4. Концепції надійності професійної діяльності спеціаліста 5. Фактори професійного середовища, що забезпечують високу працездатність та функціональний стан особи Самостійна робота <i>Контрольні запитання та завдання:</i> 1. Поясніть суть поняття "забезпечення безпеки професійної діяльності" 2. Схематично зобразіть різницю між поняттями "психологічне забезпечення" та "психологічний супровід" 3. Підготувати доповідь на тему: «Психологічна безпека діяльності: сутність та характеристика» 4. Підготувати презентацію на тему «Роль психолога у професійній адаптації» 5. Дайте характеристику основним умовам ефективності професійної діяльності. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5. Додатковий: 2, 3 Інтернет-джерела: 1-6 Семінарське заняття <i>План семінару:</i> 1. Особливості адаптації спеціалістів до умов виробничої діяльності. 2. Фактори, які впливають на рівень адаптації. 3. Компоненти, динаміка, детермінантні фактори адаптаційного процесу. 4. Основні поняття адаптації до умов професійної діяльності. 5. Психофізіологічні методи підтримки адаптивних можливостей особистості. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5. Додатковий: 2, 3 Інтернет-джерела: 1-6	4 11 4
<i>Знати</i> особливості професійного відбору	Тема 7. Психологічний відбір та атестація фахівців до професійної діяльності <i>План лекції:</i>	4

та атестації персоналу організацій та установ <i>Вміти</i> проводити професійний відбір та атестацію персоналу, визначати професійно важливі якості	1. Поняття та завдання професійно-психологічного відбору. 2. Порядок організації та проведення співбесіди з кандидатами при прийомі на службу або навчання 3. Професійна атестація її сутність, завдання, методи проведення 4. Критерії атестації в різних видах професійної діяльності Самостійна робота <i>Контрольні запитання та завдання:</i> 1. Розробити анкету для атестації спеціаліста 2. З наведеного списку професій, встановіть, до якої групи належить кожна з них. Агроном, лікар, кресляр, шахтар, артист, експерт, садівник, учитель, редактор, тесля, письменник, ревізор, тваринник, юрист, програміст, будівельник, токарь, біолог-дослідник, композитор, бухгалтер, водолаз, пожежний, слідчий. 3. Серед зазначених компонентів, виберіть ті, які належать до трудової й ті, які належать до психологічних. Призначення професії; психологічні позиції людини; поширеність професії; самоусвідомлення себе як професіонала; предмет праці в професії; психічні стани; професійні знання; задоволеність працею; прийоми роботи, застосовувані в даній професії для досягнення результату; психологічні знання про професію; засоби праці; професійні здібності; умови праці; професійне мислення; організація праці; психологічні протипоказання; рівні професіоналізму в даній професії; лінії професійного зростання професійної діяльності та особистості фахівця; обов'язки представника даної професії; позитивний вплив даної професії на людину; негативні сторони професії. 4. Складіть професіографічну карту власної (майбутньої) професійної діяльності 5. Проведіть самодіагностику виявлення типології професії за допомогою «Диференційно-діагностичного опитувальника» (ДДО) Е. А. Климова. За отриманими даними охарактеризуйте особливості власної професійної діяльності. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 2, 3 Інтернет-джерела: 1-6 Семінарське заняття <i>План:</i> 1. Процедура, функції, завдання та поведінка під час відбору та атестації. 2. Зміст атестування і психологічні критерії відбору кандидатів при прийомі на роботу. 3. Поясніть відмінність психограми від трудової.	11 4

	4. <i>Схема роботи психолога під час атестування кандидатів для прийому на роботу.</i> Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 2, 3 Інтернет-джерела: 1-6	
<i>Знати</i> суть збереження, підтримки та відновлення ефективності діяльності <i>Вміти</i> аналізувати стан колективу і виділяти переважаючі психологічні схеми управління; самостійно планувати необхідність, глибину і зміст психологічного дослідження	Тема 8. Шляхи та засоби збереження, підтримки та відновлення ефективності діяльності <i>План лекції:</i> 1. Психологія здоров'я: її предмет, об'єкт та завдання 2. Зміст соціально-психологічних заходів збереження працездатності 3. Організаційні та психологічні заходи збереження працездатності 4. Психофізіологічні методи підтримки працездатності Самостійна робота <i>Контрольні запитання та завдання:</i> 1. Підготовка статей, наукових доповідей, презентацій, професійних кейсів. 2. Ознайомитись з методиками роботи керівника щодо визначення психічного здоров'я персоналу 3. Опрацювати методiku самооцінки рівня фізичного здоров'я (за В.П.Войтенко). 4. Оволодіти методикою оцінки фізичної працездатності за допомогою 6-моментної функціональної проби. 5. Опрацювати методiku оцінки адаптаційного потенціалу Р.М.Баєвського. 6. Опрацювати методiku оцінки якості життя як показника соціального здоров'я. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 2, 3, 5 Інтернет-джерела: 1-6 Семінарське заняття <i>План семінару:</i> 1. Розподіл функцій та прогноз впливу і взаємозв'язків в системі «техніка – людина – середовище», з урахуванням психофізіологічних можливостей людини 2. Професійний психологічний відбір з обов'язковим довгостроковим прогнозом психофізіологічних резервів організму та успішності працездатності спеціалістів Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 2, 3, 5 Інтернет-джерела: 1-6	4 11 4
<i>Знати</i> способи вирішення проблемних ситуацій в організації з урахуванням можливостей	Тема 9. Соціально-психологічний супровід підготовки працівників до професійної діяльності <i>План лекції:</i> 1. Загальнотеоретичні засади психологічного супроводження, як на пряму діяльності практичного психолога в організаціях та на виробництві	4

застосування психологічних методів в конкретних умовах <i>Вміти</i> виявляти і інтерпретувати найбільш гострі психологічні аспекти професійної взаємодії; показати можливості психологічного супроводу діяльності організації, визначити його вплив на результати роботи організації	2. Психологічне супроводження в організаціях та на виробництві 3. Психологічне забезпечення професійної діяльності в організаціях та на виробництві Самостійна робота <i>Контрольні запитання та завдання:</i> 1. Схематично зобразити методологічну базу реалізації основних напрямів психологічного супроводження. 2. Проаналізувати освітньо-професійну програму та навчальний план щодо забезпечення психологічної підготовки фахівця щодо виконання професійної діяльності. 3. Підготувати анотацію статті з даної проблематики Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 2, 3, 5 Інтернет-джерела: 1-6 Семінарське заняття <i>План семінару:</i> 1. Технології професійної освіти як компонент соціальнопсихологічного супроводження професійної діяльності 2. Концептуальні положення психологічного супроводу професійного становлення особистості 3. Психологічний супровід на стадії оптації особистості 4. Психологічний супровід професійної освіти особистості Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 2, 3, 5 Інтернет-джерела: 1-6	11 4
<i>Знати</i> особливості та умови ефективності професійної діяльності <i>Вміти</i> планувати та розробляти просвітницькі, навчальні, інтервізійні, супервізійні заходи	Тема 10. Аналіз умов та особливостей успішності професійної діяльності <i>План лекції:</i> 1. Поняття і критерії професійної успішності 2. Особливості становлення взаємозв'язку фахівця і професійної діяльності 3. Діагностика здібностей і прогнозування успішності діяльності 4. Етапи розробки системи прогнозування успішності діяльності. Самостійна робота <i>Контрольні запитання та завдання:</i> 1. Розкрийте одну з теорій професійної мотивації (підготуйте презентацію): теорія А. Маслоу, двофакторна теорія Фредеріка Герцберга, теорія очікування Віктора Врума, теорія справедливості Дж. С. Адамса. 2. Зазначте, які з названих нижче факторів впливу на	4 11

	<i>професійну діяльність належать до гігієнічних, а які – до мотиваційних.</i> Політика фірми і адміністрації; успіх; комфортні умови і безпека праці; визнання; нормальна освітленість і наявність опалення; цікавий зміст професійної діяльності; режим праці; можливості для професійного зростання; заробітна плата; службове становище; оплачувані святкові дні; відповідальність; надання відпустки за хворобою; заходи в сфері охорони здоров'я і соціального забезпечення та інші соціальні програми; міжособистісні відносини з керівництвом та колегами; ступінь безпосереднього контролю за роботою.. 3. <i>Складіть та охарактеризуйте формулу задоволеності та незадоволеності професійною діяльністю людини</i> 4. <i>Встановіть, про які методи управління мотивацією професійної діяльності (адміністративні, економічні, соціально-психологічні) йдеться нижче.</i> А Закони, державні стандарти, устави, правила тощо. Б Основна та додаткова заробітна платня, премії тощо. В Нагородження грамотами, подяками тощо. Г Інструкції, положення, нормативні документи, які діють усередині організації. Д Скорочений робочий день, збільшена відпустка, відгули, вільний робочий графік тощо. Е Делегування повноважень, просування по службі, участь у справах закладу тощо. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 2, 3, 5 Інтернет-джерела: 1-6 Семінарське заняття План семінару: 1. <i>Загальна характеристика трудової мотивації та її функцій.</i> 2. <i>Теорії мотивації в професійній психології.</i> 3. <i>Формування професійної мотивації особистості.</i> 4. <i>Управління мотивацією професійної діяльності</i> Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 2, 3, 5 Інтернет-джерела: 1-6	4
<i>Знати</i> сучасні концепції психології професійного, спортивного зокрема, здоров'я <i>Вміти</i> розробляти та реалізовувати	Тема 11. Психологічне забезпечення спортивної діяльності План лекції: 1. Сутність психологічного забезпечення спортивної діяльності. 2. Психологічна підготовка в системі забезпечення спортивної діяльності 3. Психологічна підготовка спортсмена. 4. Психологічна підготовка тренера	4

програми психологічної підтримки спортсменів різних видів спортивної діяльності	Самостійна робота <i>Контрольні запитання та завдання:</i> 1. Схематично зобразити психологічні особливості тренувальної та змагальної діяльності. 2. Підготуйте та будьте готові провести вербальні та невербальні методи психорегулюючого тренування 3. Підготуйте практичні рекомендації щодо формування психологічного клімату та згуртованості спортивної команди для підвищення ефективності взаємодії в змагальній діяльності. 4. Підготувати анотацію статті з даної проблематики Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 1, 2, 3, 5 Інтернет-джерела: 1-6 Семінарське заняття <i>План семінару:</i> 1. Розробка програми психологічної підготовки спортсмена. 2. Проведення заняття по методам психорегуляції. 3. Застосування методів відновлення психічної працездатності. 4. Особливості психологічної підготовки тренера. 5. Психологічна підготовка спортсмена до тривалого тренувального процесу. 6. Традиції команди та прийняття колективних рішень Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 1, 2, 3, 5 Інтернет-джерела: 1-6	11 4
Знати особливості професійної діяльності практичного психолога в психоневрологічних установах Вміти розробляти та реалізовувати програми психологічної підтримки психологів щодо роботи з пацієнтами психоневрологічного закладу	Тема 12. Психологічне забезпечення роботи практичного психолога в психоневрологічних установах <i>План лекції:</i> 1. Основні аспекти медико-психологічної роботи психолога. 2. Особливості організації психотерапевтичної допомоги при різних захворюваннях 3. Аналіз практичної роботи психолога в психоневрологічних закладах. 4. План психологічного експерименту і вибір методів медико-психологічного дослідження. 5. Форми участі психолога в проведенні психокорекційної роботи. Самостійна робота <i>Контрольні запитання та завдання:</i> 1. Аналіз досвіду вивчення дітей з девіантною поведінкою у психологомедико-педагогічній консультації. 2. Умови функціонування сучасних психолого-медико-педагогічних консультацій	4 11

	3. Підготувати анотацію статті з даної проблематики Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 2 ,3 ,4, 5 Інтернет-джерела: 1-6 Семінарське заняття План семінару: 1. Специфіка роботи практичного психолога в центрі реабілітації психоневрологічного закладу. 2. Психодіагностика пацієнтів які поступають на лікування та реабілітацію в ТМО «Психіатрія» (психіатричне відділення ГВКГ МО України). 3. Розробка плану психологічного експерименту і вибір методів медико-психологічного дослідження. 4. Розробка програми психокорекційної роботи Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 2 ,3 ,4, 5 Інтернет-джерела: 1-6	4
	ВСЬОГО	225

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний:

1. *Корольчук М.С. Теорія і практика професійного психологічного відбору : Навч. посіб. для слухачів та студ. ВНЗ / М.С. Корольчук, В.М. Крайнюк. – К.: Ніка-Центр, 2012. – 532с.*
2. *М.С. Корольчук, Крайнюк В.М., Марченко В.М. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С. Крольчука. - К. : Ельга, Ніка-Центр, 2010. - 320 с.*
3. *Психологія праці у звичайних та екстремальних умовах : навч. посіб. / М.С. Крольчука, В.М. Крольчук, С.М. Миронець, Г.М. Ржевський та ін. - К. : Київ. нац. торг.-екон. Ун-т, 2015. - 652 с.*
4. *Психологія праці та професійної підготовки особистості: Навч. посібник / За ред. П.С. Перепелиці, В.В. Рибалки. – Хмельницький: ТУП, 2001. – 125 с.*
5. *Практична психологія : навч. посіб. / М.С. Крольчука, В.М. Крольчук, Г.М. Ржевський та ін.. - К. : Київ. нац. торг.-екон. Ун-т, 2014. - 728 с.*

Додатковий:

1. *Воронова В. І. Психологія спорту: навч. посіб. - 3-тє вид., без змін / В. І. Волкова. – К. : Олімп. л-ра, 2017. – 272 с.*
2. *Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2012. – 400 с.*
3. *Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Косенко А.Ф., Кочергіна Т.І. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я. – К.: ІНК ОС, 2012. – 272 с.*
4. *Максименко С.Д. Медична психологія: Підручник / С. Д. Максименко, І. А. Коваль, К. С. Максименко, М. В. Папуча – Вінниця: «Нова книга», 2008. – 520с.*
5. *Особистісно-професійне зростання: психологічні тренінги: навч.-метод. посіб. / за ред.: Л.В. Долинської, О.В. Теремчук. – К. : Каравела, 2018. - 560с.*

Інтернет – ресурси:

1. Інститут психології АПН України. Електронний доступ: <http://www.psy-science.com.ua>
2. Пошукова система Google Академія (Google Scholar) - <http://scholar.google.com/>
3. Сайт «Brain Maps» - <http://brain-maps.org/>
4. Словник термінів. Електронний доступ: <http://mirpiar.com/publ/58-1-0-241>
5. Факультет соціології та психології КНУ ім. Тараса Шевченка. Електронний доступ: [http:// www.soclife.univ.kiev.ua](http://www.soclife.univ.kiev.ua)
6. Центр практичної психології «Псі-Фактор». Електронний доступ: <http://psyfactor.org>

* курсивом виділено джерела, які наявні в бібліотеці КНТЕУ